

ДО 50-РІЧЧЯ ОРГАНІЗАЦІЇ РАДІОТЕХНІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ У ЛЬВІВСЬКІЙ ПОЛІТЕХНІЦІ

Витоки створення радіотехнічного факультету сягають початку 20-х років минулого століття, коли у Львівській політехніці сформувалась потужна наукова електротехнічна школа, що стало підставою для відкриття електротехнічного відділу на механічному факультеті у складі кафедр загальної електротехніки, електричних вимірювань, а відтак і кафедри електроосвітлення. Завідувачами згаданих кафедр працювали відомі вчені-електрики професори С. Фризе, В. Круковський та Г. Сокольніцький. На електротехнічному відділі проводилась підготовка спеціалістів у двох напрямках – в галузі електротехніки потужних струмів та слабких струмів. Починаючи з 1923/24 навчального року, для групи студентів-слабострумовиків починає читати курс основ радіотехніки професор Тадеуш Малярські. В 1927 році організовано радіотехнічну лабораторію площею близько 100 м² у новозбудованому механічному корпусі, керівником якої від перших днів її існування був професор Малярські.

Поступово розширюється коло дисциплін радіотехнічного спрямування, і вже в 1939/40 навчальному році навчальний план з напрямку “Радіотехніка” містить дисципліни як теоретичного, так і прикладного характеру, зокрема “Проектування радіотехнічного обладнання”, “Прикладна електроніка”, “Вакуумна техніка” та інші. Теоретичні заняття тісно поєднувались з лабораторною практикою.

Спеціалісти, підготовлені Львівською політехнікою за цим напрямом, працювали на студії польського радіо, передавальний центр якої розташовувався на території Східної ярмарки у Стрийському парку, а дирекція – на сьогоднішній вулиці Князя Романа, де зараз знаходиться обласний радіоцентр. Єдина промислова фірма, що потребувала цих спеціалістів, була компанія “Контакт”, що випускала електротехнічні прилади (на її базі в післявоєнний період був організований телевізійний завод “Електрон”). Крім того, в 30-х роках у Львові існувало декілька радіотехнічних крамниць, в яких, крім торгівлі радіоприймачами закордонного виробництва, також складали радіоприймачі з готових деталей.

З початком війни у вересні 1939 р., коли Німеччина захопила територію Польщі, а на території Західної України, куди увійшла Червона Армія, було встановлено радянську владу, розпочався новий етап в історії Львівської політехніки. Її було реорганізовано у Львівський політехнічний інститут з сімома факультетами, серед яких був електротехнічний факультет, на якому навчались студенти радіотехнічних спеціальностей.

Слід згадати, що протягом півтора року з жовтня 1939 р. до 1941 р. у Львівській політехніці працював видатний вчений професор Януш Грошковські, який на початку війни був евакуйований разом з очолюваним ним Національним інститутом телекомунікації з Варшави до Львова. Його наукові праці присвячені методам генерування і стабілізації електромагнітних коливань, а також проблемам вакуумної техніки. Згодом, у 1941 р. професор Грошковські повернувся до Варшави, де продовжив наукову роботу. Його вклад в науку високо оцінений Польською Академією Наук, яка обрала його у 1952 році своїм

діючих факультетів Національного університету “Львівська політехніка” навчально-наукових інститутів, зокрема інституту телекомунікацій радіоелектроніки та електронної техніки.

Наказом ректора Національного університету “Львівська політехніка” №111-10 від 19 жовтня 2001 р. введено в дію згаданий наказ Міністерства.

Інститут телекомунікацій, радіоелектроніки та електронної техніки створено на базі радіотехнічного та електрофізичного факультетів, куди увійшли такі кафедри:

1. Кафедра теоретичної радіотехніки та радіовимірювання (завідувач кафедри д-р техн. наук, проф. Мандзій Б.А.).

2. Кафедра радіоелектронних пристроїв та систем (завідувач кафедри д-р техн. наук, проф. Грицьків З.Д.).

3. Кафедра телекомунікацій (завідувач кафедри канд. техн. наук, доц. Павликевич М.Й.).

4. Кафедра електронних засобів інформаційно-комп'ютерних технологій (завідувач кафедри канд. техн. наук, проф. Павлиш В.А.).

5. Кафедра напівпровідникової електроніки (завідувач кафедри д-р фіз.-мат. наук, проф. Матковський А.О.).

6. Кафедра електронних приладів (завідувач кафедри д-р техн. наук, проф. Готра З.Ю.).

7. Кафедра оптоелектроніки та лазерної техніки (завідувач кафедри д-р техн. наук, проф. Бобяцький Я.В.).

Директором інституту призначено проф. Мандзія Б.А., деканом базової вищої освіти – проф. Прудиуса І.Н., деканом повної вищої освіти – проф. Матковського А.О.

За інститутом закріплено такі базові напрями підготовки фахівців:

1. “Радіотехніка” зі спеціальностями: “Радіотехніка”, “Радіоелектронні пристрої, системи та комплекси”, “Апаратура радіозв'язку, радіомовлення та телебачення”.

2. “Телекомунікації” зі спеціальністю “Інформаційні мережі зв'язку”.

3. “Електронні апарати” зі спеціальностями: “Виробництво електронних засобів”, “Біотехнічні і медичні апарати та системи”, “Технологія та засоби телекомунікації”.

4. “Електроніка” зі спеціальностями “Мікроелектроніка і напівпровідникові прилади”, “Електронні прилади та пристрої”, “Фізична та біомедична електроніка”.

5. “Лазерна техніка та оптоелектронні системи” зі спеціальністю “Лазерна та оптоелектронна техніка”.

Науковий потенціал інституту становлять 18 докторів наук та понад 100 кандидатів наук. На кафедрах сформувались наукові школи, які відомі своїми розробками не тільки в Україні, але і за її межами.

Увійшовши напередодні свого ювілею складовою частиною у новостворений інститут телекомунікацій, радіоелектроніки та електронної техніки, колектив колишнього радіотехнічного факультету розглядає цю зміну як можливість і обов'язок всебічного подальшого розвитку наукових досліджень і на цій підставі підготовку фахівців, рівень кваліфікації яких має відповідати сучасним вимогам та які визначатимуть у майбутньому науково-технічний рівень України серед цивілізованих країн світу.